

Peti MiCROfon završen pobjedom Luce Barilović

FOTO: TIMEA HORVAT

4. – 5. stranica

Spomendan biskupa Ivana Antunovića
6. stranica

Spomen ploča Ivanu Gugu
8. – 9. stranica

Košarkaški turnir „Dražen Petrović“
10. stranica

Prez privilegov

Rječnik hrvatskoga jezika piše za rič damping da je to prodaja po nenormalno niskoj cijeni, gustokrat i ispod stroškov proizvodje robe. Damping imamo zadnje vrime iz vlašćih produktova, ali to je i hvalevridno jer konačno smo začeli poštivati svoje kinče, svoj jerb, svoju prošlost, svoju sadašnjost, a s tim pravoda onda i budućnost. Medjutim, ovde se valja boriti i s pitanji. Koliko je cijena danas nesebičnoga djela hrvatskoga človika? Znamo li poštivati, vridnovati angažiranost, trud i marljivost onih ljudi ki lipo u sjeni, u pozadini činu dobro za cijelu zajednicu, za jedno društvo? Znamo li isplatiti dobrovoljnu, mukotrpnu ponudu svih onih ki ljeta dugo zastunja se ofruju, alduju ter spolom nek daju, a nigdar nisu na lišti nagradjenih, pohvaljenih. Nažalost, sve gušće se događja i to da takovi projdu u vjekovječnost prez iskrene zahvale, prez da se njevo ime istakne da se nagradjuje životno djelo za jedan cilj, za jednu svrhu, za jednu namjeru. U ovi zadnji tajedni svidočimo kako pojedine peršone, timi stavljaju na stol za sve nas, zvanaredno važno kulturno blago. Mislim ovde na bizonjsku monografiju, na koljnofsku slikovnicu, na četarski imidž-film, ali na miCROfonove produkcije, kot i na vrijeme prezentiranu najnoviju židansku knjigu. Ti ljudi ki su na ovi produkcija djelali, je kad niz ljet dugo, je kad dan i noć, je kad su ćutili da zbog preprekov nij dalje, je kad su mislili da sve ovo je besmisleno, medjutim su prez sumlje našli još i radosti u tom što su činili. Ako drugdi ne, pri razgovoru s onimi kim je jasno, koliko biserov i kinčov su ovi nesebičnjaki na kup skupaspravili. U današnju dob kad štanje i listanje karkakovih knjig je zanemarena stvar polag pametnih telefonov, mladine prez komunikacije, koga i zašto more interesirati otkrivena povijest jednoga naselja, ovjekovječena lipota fotografa-amatera, ali uprav snimatelja? Svaki autor, svaki fotograf, svaki urednik, svaki kompozitor, svaki človik ki u ovom malom krugu Hrvatov u Ugarskoj morebit nevidljivo živi i stvara i onda izajde na vidjelo s čudom, izdanji i produkti, vridan je pohvale, zahvale, nagrade i aplauza prez pardona. Iako oni i njim slični, po naturi, srićni su i prez privilegov.

Tiho

Glasnikov tjedan

Sjećam se godina kada mi je kolumna vezana uz Dan mrtvih ona ko lagano izlazila iz pera. A ima godina kada neće na svjetlo dana. Bore se i teško kaplju riječi, kao i suze koje su presušile u žrvnju sva ko dnevice.

Već ne znamo što je i koliko važno, već nas poklapa noć i dani spojeni u jedno. Isto.

Ali tu su zatvoreni dućani i osvjetljena groblja. Puna lampiona. Čini mi se kako ih ove godine u prodaji i nije bilo napadno puno, kao ni krizantema. Ili ja nisam obraćala pažnju na njih, pa mnoštvo nisam ni registrirala. Jer preda mnom je put. Putovi. Dugi, dugački i predugački za sva groblja koja bi trebalo ovih dana pohoditi. Jer u njima su naši dragi, moji i dragi naše djece. Praoci i pramajke od kojih smo naslijedili gestu, osmijeh, usne, kosu ili boju očiju, izgled noge i malog prsta... Bar se tako sjećamo da je to od njih. Dok ima sjećanja i oni žive. Cvijeće i lampioni nisu važni. Ili ipak? Toliko su važni nama samima ili toliko su važni svima drugima. Moji su najbliži kojih davno nema sa mnom, moje majke, u mom srcu svaki dan. I bez cvijeća i lampiona. Duge, duge godine. Slika na omaru u mirisu tamjana i treptaju svjetla zapaljene lumine koja obasjava usamljeni cvijet. I nemogućnost prihvatanja smrti voljene osobe. One

nikada ne umiru. Za nas ne mogu umrijeti, jer su dio nas i naše ljubavi. Tek su otišli da se odmore i paze nas s nebeskih visina. Znamo da su tu u svakom kutku sobe u koju nikada nisu kročili i u svakom poljupcu koji nikada nisu dali.

Svi sveti, Dušni dan, Dan mrtvih, uvijek sam brkala što je što. Išli smo više dana na groblje, palili svijeće i držali ih hrabro u rukama, s obje ruke, dok se topao vosak slijevao i palio kožu nježnih dječjih ruku, pa se stvrdnuo, a mi bi ga gulili i bacali na zemlju. Sve do u noć. Lampiona nije bilo, a cvijeće, krizanteme smo brali u svom vrtu. One male sitnih i šarenih cvjetova. Nosili ih od groba do groba, imali smo puno grobova. Dobro je bilo što su svi bili na istom groblju, u istom selu. Mogli smo krenuti i pješice, nije bilo daleko.

Kad sam porasla naučila sam razlikovati te dane oko groblja. Svi sveti ili Sisvete, tada slavimo sve one koji su svetost dokazali svojim životom, a na dan mrtvih svoje mrtve. Molimo za njihove duše i zagovaramo ih u nadi vječnoga uskrsnuća. „Na Dušni dan pokojnici svi moji svrate u moj san“, napisao je pjesnik prekrasan stih, koji sam već više puta ponovila u kolumnama napisanim prvih dana studenoga, nekih drugih godina. Tu su u snu i plamenu lumina živi i govore mi, a ja ih slušam. Pružam ruku da ih dohvatim, ustajem da ih zagrlim, a oni mi se smiješe, smiješe i odlaze u svjetlu i treptaju svijeće, dok topao vosak pada niz moje prste i leđi se na njima. A put je, putovi su sve duži i sve dalje do mjesta njihovog vječnog počivališta.

Branka Pavić Blažetin

„A put je, putovi su sve duži i sve dalje do mjesta njihovog vječnog počivališta.“

Pratite medijske platforme Medijskog centra Croatica!

MEDIJSKI CENTAR *Croatia*

www.glasnik.hu

Tiskano izdanje Hrvatskoga glasnika – svakoga petka u Vašem domu.
Čitajte i širite Hrvatski glasnik „oazu hrvatske pisane riječi u Mađarskoj“!

Facebook profil Hrvatski glasnik – dnevni tisak – budite obaviješteni prateći Hrvatski glasnik!

radio.croatia.hu – 24 sata glazbe, utorkom, četvrtkom i petkom od 18 sati radijske emisije s ponavljanjima drugoga dana u 10 sati!

Croatia TV – tjedni prilog! Budite naši prijatelji, pratite Medijski centar Croatia i preko Facebookovih profila: Hrvatski glasnik; Radio Croatia; Croatia TV!

Usavršavanje prosvjetnih djelatnika u matici

U organizaciji Hrvatske državne samouprave i Hrvatskog pedagoškog i metodičkog centra u Kulturno-prosvjetnom centru i odmaralištu Hrvata u Mađarskoj u Vlačićima na otoku Pagu od 23. do 26. rujna održano je usavršavanje za učitelje i nastavnike hrvatskih dvojezičnih osnovnih škola i ustanova s predmetnom nastavom hrvatskog jezika iz svih hrvatskih regija Mađarske. Tijekom tri dana održana su stručna predavanja o aktualnim pitanjima hrvatskog školstva, radionice o suvremenim metodama poučavanja hrvatskog jezika, književnosti i narodopisa, digitalnoj nastavi i drugim temama hrvatskog manjinskog odgoja i obrazovanja. U ime organizatora usavršavanje je otvorio predsjednik Hrvatske državne samouprave Ivan Guban.

Hrvatska državna samouprava deveti je put organizirala usavršavanje hrvatskih prosvjetnih djelatnika u cilju unapređenja obrazovanja Hrvata u Mađarskoj i poboljšanja kompetencija u nastavi hrvatskog jezika. Poradi toga HDS je osnovao Hrvatski pedagoški i metodički centar koji od utemeljenja koordinira veze hrvatskih manjinskih odgojno-obrazovnih ustanova sa stručnim tijelima, izvješćuje o aktualnim pitanjima odgojno-obrazovne politike i priprema, obavlja mjerenja, održava programe i savjetovanja u vezi s hrvatskim manjinskim školstvom, pa tako i usavršavanja za hrvatske učitelje, nastavnike i profesore. Ravnateljica Centra Zsanett Vörös još prije pandemije uspjela je obići hrvatske regije gdje se sastala s ravnateljima i učiteljima hrvatskih škola kako bi s njima razgovarala o najaktualnijim problemima hrvatskog manjinskog školstva, te je uvažavajući njihove želje i molbe sastavila program usavršavanja. Poziv na usavršavanje dobile su sve hrvatske osnovne škole u Mađarskoj, s tim da se iz ustanova s manjim brojem učenika i nastavnika mogao prijaviti po jedan učitelj razredne nastave i jedan nastavnik za više razrede, a iz škola s većim brojem učenika moglo ih se prijaviti više. Iz 38 hrvatskih školskih ustanova (uključujući i dvije hrvatske gimnazije i srednje škole s programom učenja hrvatskog kao stranog jezika) sudjelovalo je 44 učitelja i nastavnika (za profesore srednjih škola usavršavanje je održano posebno).

„Ovaj put smo program usavršavanja osmislili na drugačiji način, održali smo ga u više radionica uz samo tri predavanja, fokusirali smo se na praktičnost i metodu, jer smatramo da takav pristup može biti koristan za nastavnike i učitelje razredne nastave, budući da ih nismo mogli razdvojiti prema programu škola. Izabrali smo teme koje nas u posljednje vrijeme najviše tište. Prvo je održano predavanje o trenutnom stanju hrvatskog školstva i jezičnoj razini učenika, koje smo usporedili sa stanjem otprije nekoliko desetljeća, jer smatram da te vremenske linije treba povezati kako bismo odredili smjer za budućnost. Zatim smo po radionicama razmotrili ono što bi trebalo mijenjati u cilju razvoja našeg odgoja i obrazovanja i boljih rezultata. Učitelji i nastavnici su sami uvidjeli da ne mogu nastaviti rad po nekim starim navikama, moraju izaći iz svoje zone komfora, neke metode napustiti i primjenjivati nove. Stoga smo potaknuli i ponudili neke kooperativne tehnike koje bi mogle doprinijeti boljim uspjesima“, rekla

je za naš tjednik ravnateljica Centra Zsanett Vörös nakon usavršavanja u Vlačićima.

Program usavršavanja počeo je 23. rujna u večernjim satima predavanjem nastavnice Hrvatskog vrtića, osnovne škole i učeničkog doma u Santovu Marije Žužić o sadašnjosti i budućnosti manjinskog školstva u Mađarskoj. Predavačica je iznijela opću sliku nastave hrvatskog jezika, nakon čega se razvila rasprava o aktivnostima koje su potrebne za uspostavu što uspješnijeg hrvatskog odgoja i obrazovanja te potrebnim novim metodama. Drugi dan ravnateljica Osnovne škole i dječjeg vrtića Mate Meršić Miloradić u Sambotelu Edita Horvat Pauković održala je radionicu o praktičnim nastavnim izazovima. Među izazovima navedeni su socijalna nezrelost djece, mentalni problemi učenika, teškoće učenika s posebnim potrebama, zastarjelost udžbenika, izrada nastavnog plana, pisanje portfelja i drugi. „Razne metode u nastavi narodopisa, jačanje identiteta kroz prošlost u budućnost“ bio je naslov izlaganja etnologinje Muzeja „Dorottya Kanizsai“ Mirjane Bošnjak. Ona je posebno istaknula smjernice nastave narodopisa, te važnost vjerodostojnosti nastavnika, a predstavila je i priručnike i nastavna pomagala. Osvrnula se na važnost posjećivanja zavičajnih kuća i sudjelovanja djece u njihovom obogaćivanju, te predstavila muzej, kao i tematske radionice i kampove koje organizira muzej, naglasivši kako se ti programi mogu lako ostvariti i u školskim ustanovama. Profesorica Katedre za hrvatski jezik i književnost Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Peču dr. sc. Timea Bockovac govorila je o suvremenim metodama u poučavanju hrvatskog jezika i književnosti. Ukazala je na važnost povezivanja teorije i prakse te suvremenih nastavnih metoda. Na temu se nadovezala i radionica o digitalnim platformama, a o iskustvima online nastave govorila je nastavnica Marija Žužić. Treći dan bio je posvećen pravopisu i pravogovoru te aktualnostima narodnosne politike. O pravopisnim dvojicama govorila je profesorica Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu doc. dr. sc. Gordana Laco. Sudionike usavršavanja s aktualnostima mađarske narodnosne politike upoznao je pročelnik Glavnog odjela za narodnosti Državnog tajništva za odnose s vjerskim zajednicama i narodnostima Ureda predsjednika Vlade Richárd Tircsi. Nakon održanih radionica sudionici su posjetili grad Šibenik i upoznali njegove kulturno-povijesne znamenitosti.

Beta & BPP

Peti MiCROfon završen petrovskom pobjedom

Luca Barilović hrvatska pjevačica 2021. ljeta

Državno natjecanje za mlade hrvatske pjevače i pjevačice, po peti put, održano je 16. oktobra, u subotu, u organizaciji Hrvatske državne samouprave, Kulturno-prosvjetnoga centra Hrvata u Mađarskoj i organizacijskog tima Petrovoga Sela, na čelu s Robertom Harangozom, Miškom. U punoj dvorani petroviskoga Kulturnoga doma rutinirani moderatori programa su bili još jednoč Mirjana Šteiner i Rajmund Filipović. U žiriju su ovput sidili Mladen Filaković, član tamburaškoga sastava Bačka i voditelj Kulturnoga centra bačkih Hrvata, Sabina Kapitar-Wagner, učiteljica glazbe i pjevačica petroviskoga Pinka-banda i Željko Krušlin Kruška, ikona hrvatske glazbene scene, pjevač grupe Latino. Uživao je pjevače sprohadjao, kot i svenek, fantastični MiCROfon bend koji je i posebno i s Kruškom oduševio publiku. Na priredbi je bio nazočan i hrvatski veleposlanik dr. Mladen Andrić i suradnica Maja Rosenzweig Bajić.

Pobjednica s familijom

Kevin Takač

Boglarka Szűcs

Kao uvod u glazbeni show je odjačila Severininu turbo-pjesmu duša MiCROfon-benda, Sabina Balogh, a potom se je ganulo natjecanje osam izvođačev. Bilo bi ih više, ali su se nuagi zbog bolesti odrekli nastupa. Za predstavljanjem žirija Sabina Wagner je zaželjila svim da budu hrabri i da sebe pokažu u pjesma. „Uživajte, to je vaš dan!“, bila je nje poruka. Boglarka Szűcs, gimnazijalka pečuške Gimnazije Miroslava Krleža od Severine i Lane je izabrala jačku „Rodjena da budem prva“. I zaistinu je bila prva med izvođači i kako je moguće suditi po aplauzu publike, dobro je napravila svoje. Kako je rekla, nje hobi je pjevanje, a uz to i učenje jezika, trenutačno se bavi kineskim i poljskim. Nina Šindik iz Budimpešte, sigurno je izjavila da želi biti pjevačica, a to je i dokazala s pjesmom Nine Badrić, naslova Takvi kao ti. Kot treći izvođač je uspio na pozornicu Gradišćanac, Kevin Takač, ki od ditiinstva govori hrvatski. Koljnofac, budući glumac izabrao je pjesmu Noćnu, od Ritam Cafea. Fanni Budai, muzički talentirana mlada dama iz Kerestura je sjajno otpjevala Opijum od Jelene Rozge. Kad je človik na tren zatvorio oči, mogao je lako misliti da je na podiju uprav Jelena, a ne Fanni. Na polovici programa Mladen Filaković je izjavio da su člani žirija jur sad u sosu, jer svi dosadašnji nastupači jako su lipo otpjevali svoje pjesme i isto tako je pohvalio i odlične svirače MiCROfon benda. Kristinu Grafleitner, 18-ljetnu Bizonjku i jursku studenticu turizma i ugostiteljstva takaj je Rozgin šlager „pogodio“, pod naslovom Tsunami. Luca Barilović je uživala u prednosti domaće publike, a čutljiva Gibonijeva pjesma Ako me nosiš na duši, nije joj samo dobro stala, nego je, vjerujem, i kod drugih izazvala gusinja kožu. Za produkcijom dugo nije stao burni aplauz. Mate Balogh iz Baje od male malosti pleše bunjevačke tance, nogomet, i pjevanje mu je

Nina Šindik

Fanni Budai

Emese Bödő

Mate Balogh

Posebnu nagradu Croatice je dobila Kristina Grafleitner od direktora Croatice, Čabe Horvatha

Glasnogovornik Hrvatov u Parlamentu Jozo Solga, predao je drugu posebnu nagradu Emesi Bődő

jednako hobi, a na tom se ni tribi ni čuditi, kad dojde iz muzičke obitelji. Ovput se je predstavio sa starim šlagerom tamburaškoga sastava Gazde, pod naslovom Još i danas zamirišu trešnje. Emese Bődő, druga gimnazijalka iz Pečuha i ujedno i zadnja izvodjačica večera je rekla da jako rado peče slatkiše i kolače prijateljem, a morebit neki i zbog toga imaju u nje blizini Čarobno jutro, po peldi Nine Badrić. Potom je položena sudbina osam pjevačev i pjevačic u ruke žirija, a u međjuvrimenu su publiku zabavljali glazbeniki MiCROfon banda: Jandre Kovač, Gabor Balogh, Dušan Timar, Dominik Janny, Daniel Nikovitz, Flórián Kónyai, Sabina Balogh i Robert Harangozo, a za zahvalu pripala im je ogromna ovacija. Svako ljeto je kotrig žirija i poznati izvodjač iz Hrvatske, to je ovput bio Željko Krušlin Kruška, pjevač benda Latino, ki pravoda nije po prvi put gostovao u Petrovom Selu. Pred mini-koncertom, u kom su s njim skupa jačili stare dobre šlagere Petroviščani i svi gosti, pohvalio je bend i kolege svirače ter prosio je sve nazočne za posebni aplauz za hrabre pjevače, ki su znali pobijediti sami sebe. Po njegovi riči je svenek najvažnije izajti na pozornicu, jer to i je najveća

Pred mini-koncertom Željko Krušlin Kruška

MiCROfon svenek napuni petrovisku dvoranu

pobjeda. I onda je došao dugo čekani trenutak festivala, kad su po odluci ocjenjivačkoga suda konačno dostale nagrade i konkretna imena. Pod MiCROfon himnom još jednoč su izašli na pozornicu izvodjači da čuju krajnje rezultate. Treće mjesto je zavrio Mate Balogh, komu je nagradu prikdala predsjednica petroviske Hrvatske samouprave, Ana Škrapić-Timar. Damir Solga, suradnik Kulturno-prosvjetnog centra u Mađarskoj je uručio dare drugoj pjevačici festivala, Fanniki Budai. Najbolja naticateljica MiCROfona je nastala petroviska Luca Barilović, kojoj je čestitao Ivan Gugan, predsjednik Hrvatske državne samouprave. U kratkoj povijesti ovoga glazbenoga showa to je prva petroviska pobjeda! Posebnu nagradu Croatice je dobila Kristina Grafleitner od direktora Croatice, Čabe Horvatha, a posebnu nagradu ku je ponudio glasnogovornik Hrvatov u Parlamentu Jozo Solga, on je i predao, Emesi Bődő pečuškoj gimnazijalki. MiCROfon je završen pobjedničkom pjesmom Gibonnija i Luce Barilović, a jubilarno iskanje talentiranih pjevačev i pjevačic kod Hrvatov u Ugarskoj, po prvi put je uživo emitirala Televizija Croatica.

Tiho

Spomendan biskupa Ivana Antunovića i susret hrvatskih crkvenih pjevačkih zborova u Aljmašu

U suorganizaciji Hrvatske samouprave grada Aljmaša, mjesne župe i Udruge bunjevačkih Hrvata 16. listopada u Aljmašu je priređen već tradicionalni Spomendan biskupa Ivana Antunovića i susret hrvatskih crkvenih pjevačkih zborova.

Dan je započeo prisjećanjem na preporoditelja bačkih Hrvata i nekadašnjeg aljmaškog župnika, te polaganjem vijenaca ispred župnoga ureda kod Antunovićeve spomen-ploče koja je postavljena 2001. godine u povodu 125. godišnjice njegova imenovanja za naslovnog biskupa. Uz prigodni govor predsjednice Hrvatske samouprave Valerije Petrekanić o životu i radu biskupa Antunovića svečanost je uljepšao aljmaški crkveni pjevački zbor pod vodstvom kantora Istvana Aradija. Vijence su položili predstavnici hrvatskih samouprava i udruga, te grada Aljmaša i njemačke samouprave.

Program je nastavljen u župnoj crkvi Uzvišenja Svetog Križa susretom hrvatskih crkvenih pjevačkih zborova i misom. Ove godine pozivu su se odazvali pjevački zborovi iz Aljmaša, Baje, Dušnoka, Kalače i Santova. Budući da u mjesecu listopadu na poseban način častimo Blaženu Djevicu Mariju i posebno molimo krunicu zborovi su uglavnom izvodili marijanske pjesme. Pošto zbog pandemije koronavirusa

Predsjednica Hrvatske samouprave Valerija Petrekanić govorila je o životu i radu biskupa Antunovića

Misno slavlje služio je aljmaški župnik Zsolt Huszák

Vijenci sjećanja

Crkveni pjevački zbor iz Baje

nije pozvan hrvatski svećenik iz susjedne Vojvodine misno slavlje na mađarskom jeziku služio je aljmaški župnik Zsolt Huszák, a hrvatskim pjesmama uljepšao aljmaški crkveni pjevački zbor.

Nakon mise druženje je nastavljeno u Gostionici „Riblja Čarda“ zajedničkom večerom i hrvatskim balom. Tijekom večeri održana je i godišnja javna tribina Hrvatske samouprave grada Aljmaša u okviru koje je predsjednica Valerija Petrekanić podnijela izvješće o ovogodišnjem radu i planovima. Ona je uz ostalo naglasila kako je zbog pandemije koronavirusa i uvedenih protumjera ove godine organizirano manje priredaba. Među najvažnijima spomenula je da su tijekom ljeta bili domaćinom i organizatorom XVII. Županijskog natjecanja hrvatskih ribiča, u okviru hodočašća bačkih Hrvata hodočastili su u Marijansko svetište na santovačku Vodicu, aljmaški KUD „Zora“ nastupio je u Madarošu i Aljmašu, a dobio je i poziv na narodnosni dan u Čikeriji. U nastavku večeri goste je zabavljao orkestar santovačke braće Barić „Zantho Werkl“ i njihovih prijatelja, a zabava je potrajala do sitnih sati.

S.B.

II. Susret hrvatskih zborova

U organizaciji Hrvatske samouprave Harkanja 25. rujna u Harkanju, u Osnovnoj i glazbenoj školi „Pál Kitaibel” održan je II. Susret hrvatskih zborova

Pjevački zbor KUD-a Ladislava Matušketa

„Prvi je održan 2019. godine, a zbog pandemije koronavirusa i epidemioloških mjera prošle godine susret na žalost nije održan”, rekla nam je jedna od glavnih organizatorica, dopredsjednica Hrvatske samouprave Harkanja Đurđa Geošić Radosnai. „Uz Hrvatsku samoupravu u organizaciji je sudjelovao i Mješoviti pjevački zbor harkanjskih Hrvata”, dodala je predsjednica Hrvatske samouprave Harkanja Žuža Gregeš. Zbor i samouprava rade u potpunom suglasju, što je pokazala i ova priredba, jedna od mnogih koje ostvaruju zajednički. Ovoga puta susretu se oda-

zvalo deset zborova iz Baranje, Bačke i Zale. Došao je zbor iz Kalače, Kačmara, Dušnoka, Fičehaza, Pogana, Pečuha, Kozara, Katolja i Kuginja, te naravno domaćini, zbor iz Harkanja.

Zbor iz Erčina nije mogao doći ali je zato susretu u narodnoj nošnji rackih Hrvata iz Erčina nazočila predsjednica Hrvatske samouprave Erčina Timea Szili. Sudionicima se obratila i dogradonačelnica Harkanja Éva Dávid Hosszú.

Izvorni pjevački zbor „Dušnok”, pečuški Ženski pjevački zbor Augusta Šenoe, Mješoviti pjevački zbor „Ružice” iz Kalače, Ženski pjevački zbor „Snaše” iz Pogana, Pjevački krug za čuvanje običaja iz Fičehaza, Zbor „Karašica” iz Katolja, Zbor „Biser” iz Kozara, Ženski pjevački zbor iz Kačmara, Zbor Ladislav Matušek iz Kuginja, Mješoviti pjevački zbor iz Harkanja. Buket „mirisnog cvijeća”

Žuža Gregeš, Đurđa Geošić Radosnai, Irena Kobačević Csizik

Ilona Zsdrályevics, Mišo Kovačević

Milica i Đuro Taradija

u svoj šarolikosti narodne nošnje i pjesama svoga sela, grada, užeg zavičaja i šire.

Nakon nastupa slijedilo je zajedničko kolo, a potom večera i druženje uz pjesmu do kasnih sati. Susret je ostvaren potporom Hrvatske samouprave Baranjske županije, Hrvatske samouprave Harkanja te Fonda „Gábor Bethlen”.

Branka Pavić Blažetin

Spomen ploča pedagogu Ivanu Guganu (1941. – 2006.)

U dvorištu pečuškog Hrvatskog kluba Augusta Šenoe, a u organizaciji Hrvatske samouprave Pečuha, 29. rujna postavljena je spomen-ploča pedagogu Ivanu Guganu. Spomen-ploču je postavila Hrvatska samouprava Pečuha. Predsjednik Hrvatske samouprave Pečuha dr. sc. Stjepan Blažetin pozdravio je sve nazočne predstavnike javnog i političkog života Hrvata u Pečuhu i Mađarskoj te brojne okupljene koji su poznavali i voljeli Ivana Gugana, među njima udovicu Ružu Gudan i sina Ivana Gugana s obitelji.

„Zastupnici Hrvatske samouprave Pečuha prije četiri godine odlučili su kako će onim ljudima koji su svojim životom i radom bili vezani uz ovaj grad i hrvatsku zajednicu, radeći za hrvatsku zajednicu u ovom gradu i šire, posvetiti spomen-ploču i tako dati poštovanje uspomeni na njih. Tako je prva spomen-ploča na dvorišnom zidu Hrvatskog kluba Augusta Šenoe, institucije HDS-a, postavljena novinaru, etnologu i književniku Đuri Frankoviću, druga koreografu, pedagogu, utemeljitelju i prvom ravnatelju Hrvatskog kazališta Pečuh Antunu Vidakoviću, treća pedagogu i novinaru Stanku Kolaru, a četvrtu koju danas otkrivamo podižemo u čast pedagoga Ivana Gugana“, rekao je dr. sc. Stjepan Blažetin.

Ivan Gudan rodio se u 3. ožujka 1941. godine u Gari u bunjevačkohrvatskoj obitelji, a preminuo je 5. lipnja 2006. godine u Pečuhu. Rano je izgubio oca, njega i brata Josipa othranila je majka. Nakon osnovne škole u Kačmaru školovanje nastavlja u budimpeštanskoj učiteljskoj školi. Svoje osnovnoškolsko školovanje završio je u Kačmaru, a potom je 1960. godine maturirao u budimpeštanskoj Hrvatskosrpskoj učiteljskoj školi. Kao mladi učitelj dobiva namještenje u Martincima. Tamo je upoznao svoju buduću suprugu Ružu. Svoj su život nakon Martinaca započeli u Pečuhu, gdje se Ivan Gudan zaposlio u Državnoj općoj školi sa srpskohrvatskim nastavnim jezikom. Tamo ostaje sve do odlaska u mirovinu. Dugi niz godina predavao je povijest u osnovnoj školi, a potom je bio ravnatelj učeničkog doma. Od rujna 1992. do kolovoza 1994. godine bio je ravnatelj Hrvatske osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleža. Od kolovoza 1994. ponovno je na dužnosti ravnatelja učeničkog doma, odakle 2004. godine odlazi u mirovinu.

„Vjerujem kako je većina vas poznavala Ivana Gugana, ja sam ga upoznao kada sam došao u Pečuh 1988. godine“, rekao je Stjepan Blažetin, a potom je podijelio svoje uspomene o Ivanu Gudan s nazočnima, sjetivši se „humanosti i ljudskosti“ pedagoga Ivana Gugana.

Obitelj pokojnog Ivana Gugana i predsjednik Hrvatske samouprave Pečuha Stjepan Blažetin

Dio nazočnih

Trenutak za pjesmu

„Zbogom, kućo bijela...“

„Zbogom, kućo bijela,
pravilna kocko na moru.
Galeb te spaja s modrinom,
a bor ti kruni krov.

Zbogom, kućo bijela,
s vijencem od dunja na tavanu
i žitom u podrumu.
Mala tvrđavo sreće,
mir s tobom!

Zora je zračila tvoje sobe
a zvijezde se rojile noću
u krčagu vode na stolu.
U tebe su ulazili prosici
sa zastavom i jabukom.

Iz tebe su izlazili mrtvi djedovi
nošeni s glavom prema moru.

Podne rasipa iskre dragulja.
Modri bljesak.

Evo, sunčan trak pada
u sobu, kroz kapke,
i traži bosa dječaka,
što se skutrio u kutu.“

Viktor Vida

Učenik Branko Hahner i dugogodišnja kolegica Ivana Gugana Žuža Kečkeš

Spomen-ploča Ivanu Guganu

Nazočne kolege i prijatelji

Života i pedagoškog rada Ivana Gugana prisjetila se umirovljena doravnateljica Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Žuža Balatinac Kečkeš koja je dugi niz godina radila s Ivanom Guganom. „Ja sam Ivana Gugana upoznala još kao dijete u Martincima. Kao studentica povijesti odlazila sam kod njega na sate povijesti i bolje sam ga upoznala. On je bio učitelj, a potom ravnatelj učeničkog doma. Jako je puno radio na međunarodnim vezama učeničkog doma s domovima u Hrvatskoj, od Splita, Zagreba i Rijeke do Osijeka. Neumorno je radio na tom polju. Izbio je rat u Hrvatskoj, ostao je sam na čelu škole

u jednom turbulentnom razdoblju, kada se puno toga trebalo riješiti. Status škole, veliki broj izbjeglica za koje smo organizirali nastavu, smještaj. Sve je on to riješio. Vodio je školu do izbora novog ravnatelja dvije godine. Bio je sam: imali smo ravnatelja i tri pomoćnika, ali je 1993. Ivan Gugan ostao sam. Riješio je mnoge stvari. Napravili smo i krenuli. Bio je čovjek na svom mjestu. Kada je završena prva faza izgradnje škole već je bio u mirovini, ali teško bolestan. Iznenadna smrt ga je otrgnula od nas“, rekla je Žuža Balatinac Kečkeš.

Spomen-ploču Ivanu Guganu otkrili su predsjednik Hrvatske samouprave Pečuha Stjepan Blažetin i udovica Ivana Gugana Ruža Gugan.

Za glazbeni ugođaj ovog događaja pobri-
nuo se Orkestar Vizin. „Ej, salaši na sjeveru Bačke“ sjetno su odzvanjali u dvorištu Hrvatskog kluba Augusta Šenoe, dok je učenik 11. razreda Hrvatske gimnazije Miroslava Krležje Branko Hahner recitirao pjesmu Vladimira Nazora „Hrvatski jezik“.

Branka Pavić Blažetin

Predavanje dr. Šandora Horvata o Božićnim običajima Hrvata u Mađarskoj

Hrvatska samouprava Novog Budima-Békásmegyera poziva Vas na predavanje etnografa, višeg asistenta Odsjeka za slavistiku Sveučilišnog centra Savaria i kuratora Zbirke sakralne umjetnosti Hrvata u Mađarskoj dr. Šandora Horvata pod naslovom „Božićni običaji Hrvata u Mađarskoj“, koje će se održati u subotu, 13. studenog od 15.30 do 17.30 u dvorani Szinbád (Stari Budim, Fő tér 2). Svoj dolazak potvrdite što brže slanjem poruke na adresu elektroničke pošte obudaihorvatok@gmail.com ili pozivom na telefonski broj 06 20 362 9080.

U baškutskom groblju

„Uvijek dajem sve od sebe“

III. Memorijalni košarkaški turnir „Dražen Petrović“ u HOŠIG-u

U sportskoj dvorani budimpeštanskog Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i đakskog doma 8. i 9. listopada priređeno je treće izdanje Memorijalnog košarkaškog turnira „Dražen Petrović“. Pozivu domaćina odazvale su se košarkaške momčadi pečuškog Hrvatskog obrazovnog centra Miroslava Krleže, Škole košarke „Dražen Petrović“ iz Šibenika, budimpeštanskog Srpskog zabavišta, osnovne škole, gimnazije i kolegijuma Nikola Tesla, a po prvi put sudjelovala je i Graditeljska škola Čakovec te posredovanjem Hrvatske samouprave XV. okruga Košarkaški klub BLF. Nakon dvodnevne lavovske borbe turnir je osvojio pečuški Hrvatski obrazovni centar Miroslava Krleže, drugo mjesto pripalo je Školi košarke „Dražen Petrović“ iz Šibenika, a treće mjesto domaćinima, momčadi HOŠIG-a. Titula najboljeg igrača dodijeljena je Todoru Prodanoviću (Pečuh), a za najboljeg strijelca proglašen je Martin Klarin (Šibenik). Pokrovitelji događaja bili su Državno tajništvo za crkvene i narodnosne odnose pri Uredu Vlade i Hrvatska državna samouprava.

Kako kultura i sport ne poznaju granice dokazalo se i na trećem izdanju Memorijalnog košarkaškog turnira u HOŠIG-u, na kojem je sudjelovalo šezdesetak mladih sportaša. Dugi niz godina sklapala su se poznanstva i prijateljstva, zasnovana na ljubavi, odanosti prema košarci, i ne manje važno poštovanju svjetske košarkaške legende i jednog od najvećih hrvatskih sportaša svih vremena Dražena Petrovića, koji je sve u životu podredio košarci. Tajna njegovog životnog uspjeha leži u rečenici „Uvijek dajem sve od sebe“, za što su sposobni samo izvanredni pojedinci.

Tih dana svaki je školski kutak predstavljao životni put Dražena Petrovića. Naime, u auli je postavljena prigodna izložba, a na svečanom otvorenju turnira Hošigovci su izveli kazališni igrokaz o karijeri i čudesnim potezima tog košarkaškog Mozarta, a djevojke su otplesale ritmični ples, jačajući navijački duh. Okupljenima se obratila ravnateljica škole Ana Gojtan, koja je pozdravljajući sve nazočne, među ostalim veleposlanika Republike Hrvatske u Mađarskoj Mladena Andrića, konzulicu Mađarske u Splitu Anu Mladenović, predsjednika Hrvatske samouprave Budimpešte Stipana Đurića i predsjednika HOŠIG-ove Zaklade za hrvatsku prosvjetu i kulturu Ladislava Romca naglasila kako sport ima važnu ulogu u izgradnji osobnosti i u njemu se mogu razvijati ljudske vrline poput hrabrosti, marljivosti, predanosti, istrajnosti i požrtvornosti. „Sportska događanja i druženja također povezuju mlade, daju im poticaj za njegovanje identiteta i jačanje zajedništva. Pored hrvatskog materinskog jezika, kultura i sport predstavljaju most koji nas povezuje s matičnom domovinom“, istaknula je ravnateljica Gojtan. U svom prigodnom govoru hrvatski veleposlanik Mladen Andrić pozdravio je sve sudionike, naglasivši kako prisutnost Škole košarke „Dražen Petrović“ iz Šibenika i Graditeljske škole Čakovec predstavlja mogućnost i

Sudionici III. Memorijalnog košarkaškog turnira „Dražen Petrović“

svjedoči o otvorenosti dviju država za „dobre i korisne manifestacije, kojima utvrđujemo da smo zajedno, da možemo funkcionirati, natjecati se i zajedno veseliti“.

Dvodnevni sportski susret protekao je u duhu izvrsnog sportskog nadmetanja, fair igre i, naravno, želji za pobjedom. Igralo se dva puta po 15 minuta, suci utakmica bili su Dénes Tőzsér i Ádám Major, dok su zapisnik vodili nastavnik tjelesnog odgoja Ladislav Gršić, gimnazijalci László Szántó i Damir Halilović. Nakon dvodnevne lavovske borbe turnir je osvojila momčad pečuškog Hrvatskog obrazovnog centra Miroslava Krleže, drugo mjesto pripalo je Školi košarke „Dražen Petrović iz Šibenika“, a treće mjesto domaćoj ekipi Hošiga. Titula najboljeg igrača dodijeljena je Todoru Prodanoviću (Pečuh), a za najboljeg strijelca proglašen je Martin Klarin (Šibenik). Pokrovitelji događaja bili su Državno tajništvo za crkvene i narodnosne odnose pri Uredu Vlade i Hrvatska državna samouprava.

Čestitke pobjednicima, sudionicima i ne manje važno organizatorskom timu, hvala za nezaboravne doživljaje i vrhunski prigodni program. Vidimo se sljedeće godine na IV. Memorijalnom košarkaškom turniru „Dražen Petrović“!

Kristina Goher

Na Miloradićev rodjendan obnovljen grobni spomenik

Na farofu bit će oblikovana spomen-soba gradišćanskomu velikanu

19. septembra 1850. ljeta se je u Frakanavi narodio gradišćanski velikan, pjesnik, filozof, znanstvenik, duhovnik Kemlje, Mate Meršić Miloradić. Ov važan termin nije za zanemariti, posebno ne u Kemlji, kade je služio skoro pedeset ljet dugo, kot farnik. Na njegov rodjendan ondašnji Hrvati jur tradicionalno se okupljaju svako ljetu pri Hrvatskom danu, položu vijenac na Miloradićev grob, služi se svetačna maša-zadušnica.

Nije to bilo drugačije ni ljetos, s tom razlikom da s odlukom mjesne Hrvatske samouprave obnovljen je Miloradićev grobni spomenik. U knjigi Nikole Benčića, naslova Miloradić, moremo prešati da je „na cimiteru u Kemlji HKD 9.10.1935. dalo postaviti uz spomensvetačnost velik spomenkriž s Raspetim na križu, pod njim okrugli medaljon religijom Miloradićevoga obraza i natpisom „O KRIŽ, AVE, JEDINI SPASI!“ Kako je rekla Marija Nović-Štip-

stala je državnu potporu od pet milijun Ft. Kad je izabran Mikloš Baan za donačelnika, onda je svoj honorar za petljetni mandat ponudio mjesnomu hrvatstvu sa ciljem da se spasi farof iz tih pinez. Trenutačno su plani u pripravljanju, ali toliko se jur zna da će se ovde napraviti Miloradićeva spomen-soba s posebnim ulazom. Što će se oblikovati iz ostalih prostorijov, zasad se još ne zna, triba se spustiti u razgovore i s Hrvatskom samoupravom,

U prošeciji do cimitora

Obnovljeni grobni spomenik blagoslovio je farnik Zoltán Both

ković predsjednica, pred desetimi ljeti je bila zadnji put obnova na kamenu, zato je bilo aktualno u red spraviti spomenik, kojega idu posjetiti cijelo ljetu iz raznih krajev orsaga ter još i prik granic. Spomenik je dobio novi fundamenat, počišćen je nanovič, ali s tim nije konac obnovljenju. Polag Meršićevoga groba počivaju bivši kemljanski duhovnik Filežac, Ivan Grainer (1800.-1892.) i njegova mati. Gospodin Grainer prik 44 ljeta služio je kemljanski narod, i polag mirovine potpomagao Miloradićevo djelo, a 16. julija 1892. ljeta Svemogući Bog ga je k sebi pozvao. Grob duhovnika i njegove matere se nahadja u jako čemernom stanju, zato si je Hrvatska samouprava najprzela da će i te grobne spomenike obnoviti da to bude dostojno izgledalo na središću kemljanskoga cimitora. Na rodjendan Mate Meršića Miloradića, u nedilju ujutro, u crikvi sv. Mihovila pod obnovom, pri svetoj maši se je molilo za dušu pokojnoga farnika, potom su u prošeciji prošli vjerniki ka grobu, kojega je onda blagoslovio pomoćni farnik Kemlje, Zoltán Both. Marija Nović Štipković i ovde je rekla nekoliko riči, kako je važno ovdašnjim Hrvatom se spomenuti Miloradića u tom žalosnom periodu sela, kad se sve već zgublja hrvatska rič. U Hrvatskom klubu se je nastavilo druženje, a zahvaljujući Gizelli Eller, načelnici sela, pohodili smo i praznu zgradu farofa, kojega je napustio njegov zadnji stanovnik, sad jur pokojni duhovnik Karol Klemenšić 2013. ljeta, a u kojem je živio i gradišćanski velikan. Orijaški stan i park je uspješno kupila jur lani Seoska samouprava u okviru programa „Ugarsko selo“ i do-

Razgovor na farofu

tako misli načelnica sela. Ako bude gotov, u Kemlji će ovo biti jur peti društveni stan. „U popovskom vrtu smo otprli novu ulicu, ovde će se proširiti Ognjobranski dom, grunti su jur prodani, a na dvoru farofa moć će održati čitalačke tabore, festivale i kulturne priredbe, ali nije isključeno da će se izgraditi i dom za hodočasnike. Moramo dati procjeniti stanje same zgrade, pogledati zašto pucaju stijene. Ako budemo imali konačne plane, moramo još iskati financijske izvore. Po prethodnom šaćanju ova investicija stat će kih 50 milijun Ft i onda još nisam čuda rekla. Optimistična sam, tako mislim da za dvi-tri ljeti novi društveni dom će stati ovde“, dodala je još odlučna liktarica Kemlje. *Tiho*

Okupljanje raseljenih Križevčana

Kako je za Hrvatski glasnik izjavila predsjednica Hrvatske samouprave Križevaca Ruža Hum, 12. rujna Hrvatska samouprava Križevaca priredila je Dan raseljenih Križevčana. To malo selo nalazi se na obali Drave u neposrednoj blizini većih Martinaca, a tu su blizu i Markoc pa i Starin, da ne govorimo o Drvljancima. Imali su Križevci nekada i savjet i školu, i učiteljicu, a stoljećima su ga naseljavali Hrvati. Danas su oni većinom starije dobi, u selu ih ima četrdesetak.

Po podacima iz siječnja 2019. godine selo ima 121 stanovnika, a podaci iz 2002. godine govore kako 68,9 % stanovnika čine Hrvati. Na izborima za mjesne i narodnosne samouprave 2019. godine u hrvatski birači popis u Križevcima bilo je upisano 40 birača, od kojih je glasovanju pristupilo njih 37. Izabrano je tročlano hrvatsko zastupničko tijelo, predsjednica Ruža Hum, Andrea Hum Balatinac i Jozo Ardai. Na čelu peteročlanog seoskog vijeća je pak načelnik Zsolt Cserdi, a zastupnici su Jozo Ardai, Ruža Hum, Nikolett Orsós i János Varga.

Dan raseljenih Križevčana održan je uz Križevo, bučuru Križevaca – naime, svetom Križu posve-

Razgovori na klupi

Radost ponovnog susreta

Sa svojom učiteljicom Evom Szikora

ćena je i mjesna crkva s visokim tornjem. Križevčani imaju dvije bučure, na Križevo i svetog Roka. „Silni su se odazvali našem pozivu, njih osamdeset koji su došli širom, a i mi svi Hrvati smo se okupili koji smo u selu. U podne je bila sveta misa, pjevali smo „hrvatske pjesme“, a orguljala je naša kantorica Ančika Gujaš. Župnik Ilija Čuzdi i naš rodnom Križevčanin Ladislav Ronta te naš Martinčanin Jozo Egri služili su svetu misu. Bilo je vrlo dirljivo i svi smo plakali. Nakon mise okupili smo se svi zajedno oko ručka, a priredili smo i malu izložbu fotografija iz života sela i seljana te izložbu dječjih radova. Posebno nas je obradovao dolazak nekadašnje seoske učiteljice koja je radila u školi dok se ona nije zatvorila, Eve Szikora. Njen muž je bio i predsejnik, tanača i djeca

su im se tu u selu rodila. Ona danas živi u Érdu. S njom smo mnogi od nas obnavljali davne uspomene iz školskih klupa. Naučila nas je ona mnogo čemu, pa i tome kako se služiti nožem i vilicom“, rekla mi je Ruža Hum.

Malu hrvatsku zajednicu u Križevcima okuplja tamošnja Hrvatska samouprava. Tako su i ove godine, doduše tek njih petnaestak, hodočastili u Voćin, sada su se družili oko dana raseljenih, a planiraju i jesenske programe te okupljanja u adventu. Tu je i jedno putovanje u Hrvatsku. Kako mi u šali kažu pobožni Križevčani, „puno se moljimo“, a dokaz toga je i to „da nas je zaobišao veliki led koji je ljeti pogodio Podravinu“.

Branka Pavić Blažetin

Mala stranica

Berbeni projekt

U organizaciji Hrvatskog vrtića, osnovne škole, gimnazije i učeničkog doma Miroslava Krleža održan je Berbeni projekt. Koordinatorica projekta i svih događanja dana bila je profesorica Ágnes Siklósi. U svim razredima bilo je veselo. Od prvog do dvanaestog razreda. Dan prije pekli su se kolači, ukrašavali razredi, crtalo i spemalo za veseli folklorni program. Pomagali su i roditelji. Tate su uzeli svoje instrumente i uputili se u školu gdje su оформili orkestar i svirali na plesačnici koju je vodila Vesna Velin. Mame su pomagale u

oblačenju narodne nošnje, pa tako i Renata Božanović, a u pomoć je pristigla i Mirjana Bošnjak. Školski orkestar na čelu s nastavnikom Grgom Kovačom svirao je berbeni program koji su izveli učenici 10. razreda, a s njima je zaplesala i ravnateljica škole Janja Živković Mandić. Reviju narodnih nošnji vodila je Vesna Velin,

predstavljajući narodne nošnje Hrvata u Mađarskoj, odnosno djecu koja su obukla nošnju. Od jesenskih plodova su u radionicama „Vješte ruke“ nastali prekrasni radovi, prodavali su se kolači na jesenskom sajmu, a gimnazijski razredi u dvorištu su pokazali svoje kulinarstvo umjeće, kuha-jući jela u kotliću na otvorenoj vatri. Nije izostao ni karaoke. A ni nagrade za najbolje i najvještije.

Branka Pavić Blažetin

Obnovljeni križevi u Sepetniku

Ženski pjevački zbor „Veseli zbor“ s kaniškim tamburašima pred mjesnom crkvom

Državno tajništvo za narodnosti i vjerska pitanja objavilo je poziv za dostavu projektnih prijedloga za obnovu križeva krajputaša i podizanje novih križeva 2021. godine. Natjecala se i Hrvatska samouprava Sepetnika, koja je Fonda „Gábor Bethlen“ dobila potporu od 650 tisuća forinti, koju je upotrijebila za obnovu dva križa ispred katoličke crkve Svetih Anđela Čuvara. Mjesni župnik Robert Gottfried Heiter 11. rujna nakon redovite mise posvetio je obnovljene križeve. Mala hrvatska zajednica u Sepetniku i članice Hrvatskog pjevačkog zbora „Veseli zbor“ mađarsku svetu misu obogatila su pjevanjem hrvatskih crkvenih pjesama uz pratnju tamburaškog podmlatka iz Velike Kaniže. Predsjednik Hrvatske samoupra-

ve Zoltan Markač zahvalio se svima koji su pomogli da se križevi obnove, te članicama pjevačkoga zbora koje čuvaju stare hrvatske crkvene popevke. Svetoj misi nazočio je i državni tajnik Péter Cserenyés, koji je obrativši se okupljenima istaknuo važnost čuvanja kršćanskog nasljeđa. U Sepetniku živi mala hrvatska zajednica o kojoj brine mjesna Hrvatska samouprava. Predsjednik Hrvatske samouprave u njegovanju običaja i kulture prvenstveno se oslanja na Ženski pjevački zbor „Veseli zbor“ koji njeguje hrvatske pučke popevke, običaje, tradicijske recepte i sakuplja materijalnu kulturu. Članovi hrvatske zajednice većinom su doseljenici iz drugih hrvatskih pomorskih sela koji kao drugo koljeno većinom žive

Obnovljeni križ

Križ je posvetio mjesni župnik Robert Gottfried Heiter

u miješanim brakovima i više ne njeguju hrvatski jezik, ali njeguju hrvatsku kulturu i redovito sudjeluju na hrvatskim crkvenim priredbama, uče hrvatske crkvene pjesme i rado hodočaste u Hrvatsku, te ponekad sudjeluju i na tečajevima hrvatskog jezika. Jedina članica pjevačkog zbora koja još govori hrvatski jezik je Rozika Grabant, i njoj je posebno drago što se u sepetničkoj crkvi oglasila hrvatska pjesma. Ona se još sjeća i hrvatskih molitvi i uvijek je među prvima na hrvatskim pomorskim priredbama.

Beta

Harkanjski Hrvati na jednodnevnom izletu u Prisiku

Kako doznajemo od dopredsjednice samouprave Đurđe Geošić Radosnai, u organizaciji Hrvatske samouprave Harkanja organiziran je jednodnevni izlet u Željeznu županiju, točnije Prisiku i Kiseg. Zanimala ih je Zbirka sakralne umjetnosti u Prisiki. „Okupili smo svoje simpatizere i članove Mješovitog pjevačkog zbora harkanjskih Hrvata. Nas četrdesetak 5. rujna velikim autobusom krenuli smo na jednodnevni izlet. Došavši u Prisiku nazočili smo svetoj misi na hrvatskom jeziku i posjetili muzej kroz koji nas je vodio djelatnik muzeja dr. Šandor Horvat. Naši članovi čak su i ministrirali na svetoj misi. U Prisiki smo dobili i ručak. Zahvaljujemo se načelniku Prisike koji nam se pridružio te nas upoznao s naseljem, pokazavši nam park i ostale znamenitosti.

Nakon ručka krenuli smo iz Prisike u Kiseg, tamo smo pogledali crkvu Srca Isusova i crkvu svetog Augustina. Uz fakultativni program svatko je izabrao što još želi pogledati u Kisegu. Vratili smo se kući obožavani vrijednim doživljajima“, rekla nam je Đurđa Geošić Radosnai.

KUKINJ

Povodom Dana sela u Kukinju je 4. rujna diplomom počasnog građanina Kukinja odlikovan prvi načelnik Kukinja János (Ivo) Štandovar koji je u dva ciklusa bio na čelu ovog malog sela, nekada nastanjenog isključivo bošnjačkim Hrvatima. Priznanje mu je uručila načelnica Julia Máli, koja je diplomom „Kökényért“ za sve ono što je učinio u svom životu za svoje selo posthumno odlikovala i Ivu Bošnjaka. Diplomu počasnog građanina Kukinja načelnica Máli dodijelila je i svećeniku dr. Istvánu Horváthu. Posthumno je odlikovan i Márk Istókóvics.

U sklopu programa Dana sela odigrana je i prijateljska nogometna utakmica veterana nekadašnjeg NK Zrinski iz Martinaca i veterana NK Kukinj. Među brojnim izvođačima nastupio je i poganski Ženski pjevački zbor „Snaše“. Održano je i natjecanje ribiča, a prvo mjesto osvojio je Károly Nagy, dok je pobjednica u pečenju „retesa/gibanice“ bila Anica Klaić. Pobjednikom kuhanja u kotliću proglašen je Róbert Eszter. Izvrstan perkelt za sve gladne skuhalo je pak sa svojim pomoćnicima Vera Kamarics.

POLIPŠANA ZGRADA ZBIRKE SAKRALNE UMJETNOSTI

Negdašnja Dumovičeva obiteljska kuća u Prisiki obnovljena je 2008. ljeta, kad se je začela funkcionirati kot dom i izložbeni prostor kršćanske zbirke. U ovih 13 ljet vrmen-ske prilike napravile su svoje, izolacija, zidi, obloki i vrata, ter ostali driveni objekti čekali su na hitnu intervenciju.

Peljačtvo Muzeja je na početku ljeta prikldalo naticanje za vanjsku obnovu zgrade, na kom je dobilo 1.454.693 forintu za farbanje i stolarska djela. Sad jur zgrada ponovo blista u starom sjaju, zahvaljujući mjesnim majstorom ki su precizno i svisno djelali na obnovljenju, a to su bili Istvan Meršić stolar i Imre Haniš sa svojom moljarskom ekipom.

Obnovu je potporom pomagalo Državno tajništvo za odnose s vjerskim zajednicama i narodnosti, Ureda Predsjednika Vlade, prik naticanja Nacionalne zaklade Gábor Bethlen, pod brojem NBER-KP-1-2021/1-000096.

Tiho

Hodočašće baranjskih Hrvata Gospi Sinjskoj na blagdan Velike Gospe

Uoči blagdana velike Gospe Udruga baranjskih Hrvata organizirala je hodočašće u Hrvatsku, u Marijansko svetište Gospe Sinjske u kojemu je sudjelovalo 35 baranjskih Hrvata. Kako nam je kazala predsjednica udruge Marijana Balatinac, pošto još nikada nisu hodočastili Gospi Sinjskoj, ove su se godine odlučili za hodočašće u Sinj. Pošli su na put 13. kolovoza, a tijekom puta molili su i pjevali pod vodstvom teta Marije Bošnjak. Prvog dana posjetili su Nin, gdje su molili i pjevali u župnoj crkvi svetog Anselma, a zatim posjetili crkvu Svetog Križa, prozvanu najmanjom katedralom na svijetu, koja je ujedno spomenik starohrvatskog crkvenog graditeljstva i jedan od ninskih simbola. Sutradan, 14. kolovoza sudjelovali su na misi koju je za Hrvate iz Mađarske služio vlč. Gabrijel Barić, koji je u to vrijeme boravio na odmoru u Vlačićima. Njima su se priključili i vjernici iz Novog Sela. Poslijepodne su proveli kupanjem, a zatim krenuli na izlet u grad Pag. Na blagdan Velike Gospe rano ujutro krenuli su u Sinj, prekrasan gradić s prelijepim gradskim središtem, gdje su susreli veliki broj mladih i hodočasnika. Tijekom dana misna slavlja služila su se na otvorenom, ali je grupa baranjskih Hrvata za vrijeme središnje mise, koju je predvodio splitsko-makarski nadbiskup mons. Marin Barišić bila u crkvi, gdje je misno slavlje pratila putem prijenosa uživo, na velikom ekranu. Hodočasnici baranjskih Hrvata zajedničkom molitvom i pjesmom poklonili su se Gospi Sinjskoj ispred slike Čudotvorne Gospe. U nastavku dana posjetili su Split i Trogir, a na povratku Etno selo Rastoke i grad Slunj.

S.B.

HRVATSKA DRŽAVNA
SAMOUPRAVA
I
SAVEZ
HRVATA U MAĐARSKOJ

Vas pozivaju
da svojom nazočnošću
uveličate

DAN HRVATA

koji će biti održan

20. studenog 2021. godine
u Budimpešti

Mjesto priredbe:

Kulturni centar
Kőrösi Csoma Sándor
(1105 Budapest, Szent László tér 7-14.)

Molimo potvrdite svoj dolazak
najkasnije do 12. studenog 2021.
tel.: +36 (1) 303-6093
e-mail: hds@horvatok.hu

Program se ostvaruje potporom:

NKUL-KP-1-2021/1-000796

PROGRAM PRIREDBE

16:00 – 17:00

Sveta misa
u Crkvi Sv. Ladislava (Kőbánya)
(Budimpešta, Szent László tér 25.)
Svetu misu predvodi
Mons. Slavko Večerin
subotički biskup

17:30 Otvorenje izložbe „Kamo
plove ovi gradovi“ /Miroslav Krleža/
Kulturni centar
Kőrösi Csoma Sándor
(1105 Budapest, Szent László tér 7-14.)

18:00 Obraćanja, dodjela odličja

18:30 Kulturni program
„Budim i Pešta, najsjevernije sjedište
Hrvata i hrvatske kulture u prošlosti
i danas“

20:00 Prijem

Skrećemo Vam pozornost da važeća epidemiološka pravila trebaju poštivati svi posjetitelji priredbe.